

GALLIA.

QVICQVID terrarum à Rheno per Oceanum, Pyrenæos montes, mare Mediterraneo, & Apenninum montem vsque ad Anconam clauditur, communi appellatione Gallia Latinis appellatur. Pyrenæis enim iugis ad Occasum includitur, & ab Hispania secluditur; Ad Septentrionem & Boream, Gallico Britannicoque Oceano; Ad Orientem autem Solem, Rhenus illi paribus penè spatiis & Alpibus in Oceanum, quibus Pyrenæum iugum ex interno mari ad externum procurrat: qua Meridiem spectat, Narbonense illi protenditur pelagus. A candore autem populi nuncupata est Gallia. Nam montes & rigor cæli, ab ea parte Solis ardores excludunt, quò fit, vt candida corpora non colorentur. Hinc Græci Gallos, Galatas vocant, propter lacteum gentis colorem: γαλα enim eis est, quod nobis lac: à quo nomine Latini Gallos deflexere; eorumque regionem in Cisalpinam & Transalpinam diuisere. Cisalpinam dixerunt, quam hodie ferè communi vocabulo Lombardiam vocamus, quæ Italiæ pars est; Transalpinam, quæ his quinque metis, Rheno nempe, Oceano, Pyrenæis montibus, Mediterraneo mari, & Alpibus finitur. Hanc Transalpinam, Cæsare in suis Commentariis teste, triplicem fecere; Belgicam, Celticam, & Aquitanicam. Belgicam quæ Oceano, Rheno, Matrona, & Sequana fluminibus includitur, hodieque maiore ex parte lingua Teutonica vitur, & Germania inferior vocatur. Celticam siue Lugdunensem, quæ Garumna, Matrona, Sequana, & Rhodano fluminibus complectitur. Hæc nunc Francia dicitur. Celtæ enim à Francis Germaniæ subacti, Franci Occidentales cœpere dici, à quibus ipsa prouincia denominatur. Aquitanicam, ab obliquis aquis, Ligeris dicta, Aremorica antè appellata, à Garumna ad Oceanum, & Pyrenæos montes extenditur. A Circio verò Septentrionali vento Occidentem versus Oceanum habet, qui Aquitanicus sinus dicitur, ab Occasu Hispaniam, à Septentrione Lugdunensem prouinciam, à Meridie Narbonensem; Corporibus hominum, & lingua à ceteris differt, hodieque Gasconia dicitur. Hic Gallorum antiquus terminus. Sed Gallorum Regio, quæ hodie Regni nomine gaudet, atque vernaculo vocabulo Franciæ vocant, non tam latè patet, sed tantum versus Septentrionem angustior est, quantum illi linea ab Argentorato ad Rhenum sito, Iccium portum (hodie Cales) vsque ducta adimit; Compræhenditque omnem eum terrarum tractum, qui hac linea, Oceano, Pyrenæis, mari Mediterraneo, Alpibusque montibus continetur. Gallias omnes descripsit integro volumine Robertus Cœnalis;

Deque iis vide etiam Gilbertum Cognatum Nozorenium, Iohannem Marium, Postellum in libello Vniuersitatis, Aimoinum in fronte Historiæ Francorum, Sebastianum Munsterum. Et ceteros Orbis descriptores. Ex veteribus ante omnes Cæsarem. Lutetiam Parisiorum descripsit carmine Eustathius à Knobelsdorf.

GALLIAE REGNI POTENTISS: NOVA DESCRIPTIO, IOANNE IOLIVETO AVCTORE

Candido
lectori S.D.
Gallia tota iam olim non ob
opes solum, & virtutem belli:
cam, quibus semper pres tici,
verum etiam ob continentia
& disciplinam, que summum a
puia illos locum habuit celestis
fuit. Nam & artium illustri
um, et Graecae etiam linguae pe
ritia excelluit, matre ut arbi
tror Massilia Graecae urbe, in ma
ritima ora Provinciae sita, ad qua
quondam disciplinarum gratia vel ex
gesa urbe Roma missi sunt
qui doceretur.

